

O izjemnih drevesih Maribora posneli film

Prostor za sprostitve, uživanje in oddih

Mestni park je spomenik državnega pomena Od prve zasaditve že minilo poldrugo stoletje

BARBARA PANCE
barbara.pance@slovenskenovice.si

MARIBOR Kar je Tivoli za Ljubljančane, je Mestni park za Mariborčane. Zelena oaza sredi mesta, ki na 54 hektarjih ponuja zatočišče pred betonsko zatohlostjo in naravno uteho. Severno od mestnega jedra tako že 150 let živi košček tako rekoč neokrnjene narave, marsikatero drevo v parku se ponaša s častitljivo letnico še iz časov prve zasaditve, natančneje iz leta 1869, ko so park začeli dosledno

ter je vključen v inventar najpomembnejše dediščine Slovenije.

Učilnica v naravi Slovenski parki skrivajo številne in raznovrstne naravne vrednote. Ob evropskem dnevu parkov, ki smo ga praznovali konec maja, zato tudi Slovenci v skupini 36 držav že trinajst let zaznamujemo pomen teh naravnih biserov s skupnim ciljem varovanja edinstvene raznolikosti evropskih prostoživečih živali in rastlin, habitatov in krajine. »Kaj bi bili brez na-

Parki v številkah

Slovenija se ponaša s Triglavskim narodnim parkom, tremi regijskimi, 34 krajinskimi parki, 66 naravnimi rezervati in več kot 1200 naravnimi spomeniki, ki skupaj obsegajo 13 odstotkov slovenskega ozemlja. Poleg tega imamo še dva geoparka, okoli 10 botaničnih vrtov in 144 spomenikov oblikovane narave. Vsi predstavljajo najvrednejše dele slovenskega ozemlja z vidika dolgoročnega ohranjanja naravnih vrednot, biotske pestrosti ter posebnih krajinskih lastnosti.

urejati. Med več kot 120 drevesi so domače in tujerodne ter okrasne vrste, kjer se pod raznolikimi krošnjami že poldrugo stoletje zbirajo in sprehajajo generacije Mariborčanov, ki v njem še lahko začutijo pridih srednjeveškosti. Zasnova parka ima namreč srednjeveško osnovo. Njegova današnja podoba pa je zasnovana po načrtih arhitekta dr. **Feldbacherja**, ko so park razdelili na več prepoznavnih delov: Mestni park, Kalvarija, Trije ribniki in Piramida. Od leta 1976 pa je to območje zavarovano kot spomenik oblikovane narave in ga štejemo med spomenike narave državnega pomena

100
dreves

so posadili ob stoletnici olimponika Leona Štuklja leta 1998.

Borut Ambrožič ob predaji drevesnih tablic direktorici Muzeja narodne osvoboditve dr. Aleksandri Berberih-Slana, ki so jih leta 2019 zamenjali z novimi, opremljenimi s slovenskim in latinskim imenom ter izvorom drevesa. FOTOGRAFIJE: HORTIKULTURNO DRUŠTVO MARIBOR

rave? Od nje so odvisni naše duševno in fizično zdravje, proizvodnja hrane, zrak, ki ga dihamo ... Kljub temu pa je človekov odnos z naravo v neravnovesju. Posledično ne izgubljam le naravnih območij, ampak tudi občutek pripadnosti. Zato je nujno, da premislimo, obnovimo in se ponovno povežemo z naravo!« poziva **Borut Ambrožič**, predsednik Hortikulturalnega društva Maribor, ki je bilo ustanovljeno leta 1869 kot Olepševalno društvo Maribor. Njegova poveljavna naloga je bila nasaditev in ureditev parkov, drevoredov, parkovnih gozdov, društvo pa je delovalo in širilo tudi turizem v mestu in regiji. »Olepševalno društvo Maribor je s takratnim vodstvom občine leta 1877 sklenilo pogodbo, s katero je občina prepustila skrb za vse občinske javne nasade društvu in mu iz proračuna za to namenila potrebna sredstva. Primarna naloga društva je bila prav zasaditev mariborskega Mestnega parka ob gozdnem zaledju. Mestni park v Mariboru pomeni prehod iz grajenega

okolja mesta v njegovo zeleno naravno zaledje. Nastajal je v več fazah in je kljub poznejšim preureditvam ohranil vse kvalitete prvotnega historičnega koncepta oblikovanja v krajinskem slogu.« razloži naslednik članov, ki jih je že pred poldrugim stoletjem združevala skrb do narave. »Urbanost mesta se kaže v rabi in uporabnosti njegovih zelenih površin, tj. mestnih zelenic in parkov. Ti imajo za kakovost življenja ljudi v mestu pomembne funkcije: socialno, psihološko, zdravstveno in tudi ekonomsko. Njegova namembnost je rekreacijska in izobraževalna, zlasti zaradi dendrološko zanimivih primerkov v parku,« nadaljuje Ambrožič, ki tudi zaupa, da so v parku našli svoj habitat številni domači listavci, med njimi rogovilar ali *Gymnocladus*, koprivovec ali *Celtis*, pavlovnija ali *Paulownia*, sofora ali *Sophora*, veliko je iglavcev, kot so mamutovec ali *Sequoia*, japonski macesen ali *Larix kaempferi*, skupina švicarskih borov ali *Pinus cembra*, kanadska čuga ali

Tsuga, in drugega rastlinja. Medtem ko so južna pobočja Kalvarije in Piramide obdelana z vinogradi, so preostale površine pretežno gozd, deloma travnik, potoki in ribniki. »Članice in člani Hortikulturalnega društva Maribor smo ponosni, da lahko nadaljujemo tradicijo skrbi za urbane zelene površine mesta Maribor, da opozorimo Mariborčanke in Mariborčane in širšo javnost na zelene zaklade našega mesta. Vsi parki si zaslužijo pozornost, predvsem pa skrb lastnika oz. upravitelja in nas vseh, da bodo ustrezno negovani, oskrbovani in tako ohranjeni še naprej za naslednje rodove,« zato, pojasnjuje Ambrožič, so posneli tudi dokumentarec o izjemnih drevesih v mestnih parkih Maribora, ki so ga opremili z znakovnim jezikom, da bo dostopen tudi gluhim in naglušnim. ■

Drevesa v mariborskem Mestnem parku so skozi njegovo 150-letno zgodovino doživela več načinov označitve.